Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 162
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 13 februari 2020

---

aan **BART SOMERS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokale besturen - Vergoeding onkosten burgemeester en schepenen

De terugbetaling van specifieke kosten gelieerd aan het mandaat van burgemeester en schepenen is slechts mogelijk wanneer aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan: de kosten dienen verband te houden met de uitoefening van het mandaat, ze dienen noodzakelijk te zijn en ze dienen bewezen te zijn.

Het decreet Lokaal Bestuur stipuleert in artikel 152 dat de gemeenteraad bepaalt welke specifieke kosten die verband houden met het mandaat van burgemeester en schepenen kunnen worden terugbetaald. Bijkomend stipuleert het besluit van de Vlaamse Regering houdende het statuut van de lokale mandataris van 6 juli 2018 in artikel 35 het volgende:
"§1. Alleen kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het mandaat, kunnen worden terugbetaald. De kosten, vermeld in het eerste lid, worden gestaafd met bewijsstukken.
§2. De algemeen directeur beoordeelt of de kosten voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1 en aan de voorwaarden, vermeld in het huishoudelijk reglement.
§3. Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de terugbetaling van de kosten aan de mandatarissen. Dat document is openbaar."

1. Wanneer een huishoudelijk reglement van de gemeenteraad conform artikel 152 van het decreet Lokaal Bestuur een limitatieve opsomming, bijvoorbeeld de inschrijvingskosten van studiedagen of vormingscursussen en de verplaatsingskosten gelieerd aan het mandaat, geeft van kosten die kunnen worden terugbetaald, dient deze lijst dan als exhaustief beschouwd te worden?
2. Is het college van burgemeester en schepenen gemachtigd te oordelen over de opportuniteit van etentjes met derden, ontvangsten… waaraan het college als geheel of enkele van zijn leden afzonderlijk deelneemt?

   Zo ja, wordt dit dan beschouwd als onderdeel van bovenvermelde kosten in het kader van en noodzakelijk voor de uitoefening van het mandaat of kunnen dergelijke kosten via een exploitatiebudget en/of andere criteria die niet door de gemeenteraad worden vastgelegd, geregeld worden?
3. Is het college van burgemeester en schepenen gemachtigd om los van de gemeenteraad zelf criteria te bepalen voor de terugbetaling van kosten gemaakt door zijn leden?

   Zo ja, binnen welke grenzen dienen dergelijke criteria vastgesteld te zijn?

4. Mag de terugbetaling van kosten ad hoc beslist worden door het college van burgemeester en schepenen en mag het college bijgevolg de terugbetaling van dergelijke kosten via een collegebesluit goedkeuren?
5. Gesteld dat een college van burgemeester en schepenen geen specifieke criteria hanteert en aan zijn eigen leden kosten terugbetaalt die niet worden opgesomd in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad, mag een college zich in dat geval beschouwen als budgethouder en zonder de gemeenteraad hierin te kennen zelf oordelen over de opportuniteit van dergelijke onkosten van zijn leden?
6. Jaarlijks organiseert het college van burgemeester en schepenen een feest ter bedanking van alle vrijwilligers.

   Mag het college van burgemeester en schepenen bijkomend etentjes organiseren met een selectieve groep van vrijwilligers voor de vervulling van de normale taken van deze vrijwilligers?
7. Welke initiatieven neemt de minister in dit verband?

BART SOMERS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD
op vraag nr. 162 van 13 februari 2020
van **CHRIS JANSSENS**

---

1. Ja, de lijst van specifieke kosten die de gemeenteraad opstelt is exhaustief Het staat de gemeenteraad uiteraard vrij om deze lijst naar wens aan te passen en om er bijkomende kosten in op te nemen. De raad moet in deze wel binnen de grenzen blijven, bepaald door het besluit van de Vlaamse regering.

2-5. Kosten voor etentjes met derden, ontvangsten,… zijn representatiekosten.

De gemeenteraad kan in het huishoudelijk reglement vaststellen welke representatiekosten vallen onder de specifieke kosten die nodig zijn opdat een burgemeester of schepen zijn mandaat kan uitoefenen (artikel 38, 1° en 152 decreet over het lokaal bestuur). Een schepen krijgt deze kosten terugbetaald als voldaan is aan de voorwaarden vastgelegd in het huishoudelijk reglement en met toepassing van de bepalingen in artikel 35 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018 houdende het statuut van de mandataris.

Daarnaast kunnen representatiekosten ook kosten zijn die vallen onder de algemene werking van het bestuur en die betaald worden volgens de decretale reguliere betalingsprocedure. Dit zijn etentjes of ontvangsten die het bestuur zelf organiseert en waaraan de burgemeester of schepenen deelnemen. Net zoals voor alle andere uitgaven moet er in het meerjarenplan een krediet voorzien zijn voor die kosten vooraleer ze kunnen worden terugbetaald. Het meerjarenplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad die zo mee beslist over de grootte van dat krediet. De reguliere betalingsprocedure houdt in dat de gemeente rechtstreeks aan de schuldeisers betaalt. Deze betalingsprocedure is de regel, de terugbetaling van kosten via een andere wijze moet beperkt blijven tot die gevallen waar er niet rechtstreeks door de gemeente kan worden betaald.

De detailregeling over het budgethouderschap uit het Gemeentedecreet is niet overgenomen in het decreet over het lokaal bestuur omdat duidelijk gekozen is voor een verregaande deregulering en meer autonomie voor de besturen. Ieder bestuur kan dus een regeling uitwerken op maat van het bestuur. De gemeenteraad werkt uit wie dit zogenaamde budgethouderschap toekomt door invulling te geven aan het begrip "dagelijks bestuur".

Het college van burgemeester en schepenen staat in voor de uitvoering van het goedgekeurde meerjarenplan en wat als "dagelijks bestuur" is gedefinieerd door de gemeenteraad. Bepaalde aspecten kunnen ook gedelegeerd worden aan de algemeen directeur, die dit op zijn beurt kan delegeren aan andere personeelsleden.

Concluderend: representatiekosten vallen uitsluitend onder één van onderstaande twee mogelijkheden.

- Als de gemaakte kosten te kwalificeren zijn als specifieke kosten die een burgemeester of schepen kan maken volgens het huishoudelijk reglement, gaat de algemeen directeur na of de kosten voldoen aan de voorwaarden van het reglement en van artikel 35 van het vermeld besluit van de Vlaamse Regering.

Het college van burgemeester en schepenen kan dus niet ad hoc beslissen of dergelijke specifieke kosten terugbetaald worden. Het kan evenmin bijkomende criteria vaststellen voor de terugbetaling van die kosten.

- Als is vastgelegd dat bepaalde (representatie)kosten, bijvoorbeeld tot een bepaald bedrag, onder het dagelijks bestuur vallen, kan het college daar vrij over beslissen. Uiteraard moet het college steeds handelen conform de beginselen van behoorlijk bestuur. Het gaat in dit geval dus niet om de terugbetaling van kosten aan individuele leden van het college van burgemeester en schepenen, maar om kosten die vallen onder de algemene werking en de reguliere betalingsprocedure.

De gemeenteraad behoudt hierop controle door rapporteringen en via de door de gemeenteraad goedgekeurde regels en procedures vastgelegd in het organisatiebeheersingssysteem. Hierin kunnen maatregelen en procedures worden opgenomen om na te gaan of de beschikbare middelen economisch worden ingezet, de activa beschermen en fraude voorkomen.

6. Dit is een voorbeeld waarop bovenvermelde toelichting van toepassing is. De gemeenteraad beslist of dergelijke kosten vallen onder het begrip dagelijks bestuur of niet. Zo ja, beslist het college vrij of het bijkomende etentjes met een selectieve groep vrijwilligers wil organiseren die worden betaald via het voorziene krediet.

7. Gelet op de grote autonomie van de besturen om hierover zelf regels vast te stellen en de talrijke controlemaatregelen die raadsleden hebben (vragenrecht, rapporteringen, regels en procedures in het organisatiesysteem), zie ik geen noodzaak tot verdere initiatieven.

   Wie misbruik vermoedt kan ook steeds klacht indienen in het kader van het bestuurlijk toezicht, of hiervan melding maken bij Audit Vlaanderen.